

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Britt Brevik**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Kommunestyret - Ørland kommune	

Høring - forslag til endring i personvalgreglene ved stortingsvalg

Vedlegg:

- 1 Høringsnotat - endring i personvalgreglene ved stortingsvalg

Sakens bakgrunn og innhold

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender ut på høring forslag til endringer i personvalgreglene ved stortingsvalg jfr. vedlagte høringsnotat. Personvalg ved stortingsvalg er regulert i valgloven og har vært uendret siden 1921.

Bakgrunnen for forslaget til lovendringer er et anmodningsvedtak fra Stortinget 14.06.12, der Stortinget ber om at regjeringen utreder endringer i valgordningen for stortingsvalg, slik at velgerne gis mulighet til å påvirke rekkefølgen av partienes kandidater, samtidig som hensynet til partienes mulighet til å sikre innflytelse over hvilke kandidater som velges, sikres.

Frist for innsending av uttalelsen til høringssvaret er satt til 17. desember 2015. Høringsuttalelsen skal avgis digitalt på regjeringen.no/2440210 «Send inn høringssvar».

Administrasjonens vurdering

Departementet foreslår at det ved Stortingsvalg innføres samme personvalgordning som vi har ved fylkestingsvalg. Det innebærer at velgerne kan gi kandidater på stemmeseddelen en personstemme. Slik personstemme kan gis til et ubegrenset antall kandidater, men kun til kandidater fra listen en faktisk stemmer på.

For at personstemmene skal få effekt foreslår departementet også at en kandidat må ha mottatt personstemmer fra minst åtte prosent av partiets velgere. Det vil si at det innføres en sperregrense på 8 % som må passeres før personstemmene skal tas i betraktning ved valgoppgjøret.

Dette forslaget innebærer at en ikke lengre kan stryke eller renummerere kandidater ved stortingsvalg.

Forslaget til endringer i personvalgordningen ved stortingsvalg vil ikke medføre noen betydelige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Følgende endringer til valgloven foreslås av kommunal- og moderniseringsdepartementet:

§ 7-2 første ledd skal lyde:

- (1) Velgeren kan ved stortingsvalg gi kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn

§ 11-5 første ledd skal lyde:

- (1) Når det er avgjort hvor mange distriktsmandater en valgliste skal ha, fordeler fylkesvalgstyret disse til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. *Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst åtte prosent av listens stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater kåres på grunnlag av deres rekkefølge på listen.* Opptellingene fortsetter på samme måte inntil alle de representantplassene listen skal ha, er besatt. Oppnår flere kandidater samme resultat, er den opprinnelige rekkefølgen på listen avgjørende.

Basert på innhentede data og erfaring med hvordan personvalg påvirker kandidatkåringen ved andre valg, er det etter departementets oppfatning på tide å også gi velgerne reell innflytelse på hvilke personer som velges som stortingsrepresentanter, samtidig med at en fortsatt ivaretar partienes innflytelse over prioritering av egne kandidater. Det er departementets vurdering at en moderat velgerinnflytelse over personvalget vil gi en mer gunstig balanse mellom partienes kontroll og velgernes makt.

Ordførers innstilling

Kommunestyret i Ørland støtter kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag til endringer i valglovens § 7-2 første ledd og § 11-5 første ledd i forbindelse med endring i personvalgreglene ved stortingsvalg, som gjengitt i høringsnotatet.